

Bielsk Podlaski, 2024.06.18

Or.152.4.2024.AW

**Przewodniczący
Rady Gminy
Bielsk Podlaski**

W odpowiedzi na pismo Or.0004.11.2024 z dnia 7 czerwca 2024 r. dotyczące wniesionej przez mieszkańca Gminy Bielsk Podlaski petycji w sprawie wyborów w sołectwach, poniżej przedstawiam stanowisko Wójta Gminy w tej sprawie.

Petycja odnosi się do brzmienia § 16 ust. 2 statutów sołectw o brzmieniu: „*Sołtys oraz Rada Sołecka wybierani są na zebraniu wyborczym w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów*”. Autor petycji, w uzasadnieniu wskazał, że przeprowadzane wybory w formie zebrania wyborczego nie zapewniają głosowania tajnego, a w liczniejszych sołectwach uniemożliwiają uczestniczenie w głosowaniu wszystkim mieszkańcom, twierdząc, że niemożliwym jest, aby kilkaset mieszkańców jednocześnie mogło brać udział w zebraniu wyborczym.

Bezpośredniość wyborów jest jedną z zasad prawa wyborczego, polegającą na tym, że wyborcy w drodze osobistego głosowania – bez żadnego pośrednictwa – wybierają określonego kandydata. Natomiast tajność wyborów gwarantuje, że nikt nie ma prawa wiedzieć, na kogo wyborca zagłosował. W świetle tych definicji, twierdzenie wnoszącego petycję o niezapewnieniu głosowania tajnego podczas wyborów sołtysów i rad sołeckich w Gminie Bielsk Podlaski nie znajduje potwierdzenia, ponieważ:

- dotychczas wybory sołtysów i członków rad sołeckich były tajne,
- nie było żadnego zgłoszenia, protestu, ani wniosku w sprawie sposobu głosowania, w tym niezapewnienia tajności głosowania, podczas wyborów w sołectwach,
- liczba osób uczestniczących w zebraniach wyborczych nigdy nie była powodem wystąpienia trudności organizacyjnych w ich przeprowadzeniu spowodowanych liczną, jak twierdzi wnoszący petycję, nawet kilkusetosobową obecnością wyborców. Pomimo, że ogłoszenia o terminie zebrania wyborczego są umieszczane w sołectwie co najmniej na 7 dni przed uzgodnioną z sołtysem datą zebrania, frekwencja na tych zebraniach w poszczególnych sołectwach jest bardzo różna. Niejednokrotnie niewielka liczba obecnych mieszkańców powodowała, że pojawiały się trudności z utworzeniem komisji skrutacyjnej do przeprowadzenia wyborów, ponieważ w jej skład nie mogą wchodzić kandydaci na sołtysa, ani kandydaci na członków rady sołeckiej. Natomiast w sołectwach, gdzie mieszkańcy

wykazywali się większą aktywnością, nikt ze stałych mieszkańców nie został pozbawiony możliwości uczestniczenia w zebraniu, w tym tajnego głosowania.

Autor petycji przytacza również treść art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.): „*Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa*”. Należy podkreślić, że wszystkie elementy tego przepisu zostały uwzględnione w statutach sołectw, a do formy przeprowadzenia wyborów poprzez zebrania wyborcze, do której wnoszący petycję zgłosił uwagi, Wojewoda Podlaski, jako organ nadzoru nie wniósł zastrzeżeń.

Należy jednak przyznać, że dotychczasowa forma przeprowadzania wyborów sołtysów i rad sołeckich wymaga dużego zaangażowania kierownictwa oraz pracowników Urzędu Gminy w związku z koniecznością zapewnienia obsługi administracyjnej wyborów i przeprowadzenia zebrań aż w 52 (aktualnie 53) sołectwach. Biorąc pod uwagę obowiązujące przepisy prawa oraz potrzebę usprawnienia organizacji wyborów, jest rozważana koncepcja ich przeprowadzania na zasadzie wyborów powszechnych, tzn. w 11 lokalach wyborczych na terenie gminy w jeden dzień dla wszystkich sołectw. Wymaga to jednak wielu uzgodnień, ustalenia formy zgłaszania kandydatów, przygotowania dokumentacji, ustalania wyników głosowania oraz opracowania logistycznych rozwiązań umożliwiających sprawne i zgodne z przepisami przeprowadzenie wyborów w takiej właśnie formie. Dlatego też wniesiona petycja w części zasługuje na uwzględnienie, ale zmiana formy wyborów będzie przygotowywana do wprowadzenia w przyszłej kadencji organów sołectw. Konsultacje w tej sprawie zostaną przeprowadzone z nowo wybranymi organami sołectw po wyborach zarządzonych uchwałą Nr III/11/2024 Rady Gminy Bielsk Podlaski z dnia 29 maja 2024 r.

WÓJT

WALENTY KORYCKI

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a